

LYRA

Ajánlás

A Lyra nem halt meg emberek.
A Lyra él és hatalmasan élzi előre az élet
szépségének lobogóját. A Lyra megszépíti a lel-
ket, megbékíti a haragvókat, összehozza a szét-
szakítottakat. Olvaszítók és szeressétek a verset,
a költőnek hallhatatlan szavait, mely nem városi
zűrzavar, véres szónoklat, vagy durva birkoztok
sohasága, hanem maga az élet, mely olyan öreg
mint az élet és olyan értékes mint a kenyér mert
benn van a lélek kenyere. (m)

A „Zsilvölgyi Napló” melléklete

Felelős szerkesztő: Molnár Sándor

Műfordítások

Mallarmé kisasszony legyezője

— Stéphane Mallarmé —

Oh, álmódó nő! Bár merülnek
Szűz kőbe, melyhez ut se lel.
Fogd halk, hazug varázsszerűl még
A szárnyam lágy kezzeddel el.

Minden legyintés végtelenjén
Az alkony hűs csodába márt,
Amelynek rab csapásá nyílen
Feszíti szét a szemhatárt.

Oh szédület! nagy csók szünetnyi
Gyönyört borzong a semmi fenn,
Mely balga bárkinék szüneti,
Fel nem buzog s el nem pihen!

Ugy érzed, rettegőn egy éden.
Mint szemedfőtt öllött mosoly,
A szád szögéből im! setében
Az egykedvű pokolba foly!

Hol bíbor part arany napestbe
Mered. — ez itt jogar-jelűl:
Fehérítő rőpke, mely repesve
A karkötő tüzén élül.

Sivár órák

— Maurice Maeterlinck. —

Pár régi vágy, amely tovább szánt,
Bélgárdi álmok váms sora.
Meg egy-egy elfakult nyoma ábránd;
Reménytelni napok pora!

Hová ís futhatnék ma még?
Egyetlen csillagfény se lep meg:
Unalmas átfagy mint a jég
S a holdon kék halott lepek.

A sóhaj is rab, mint a lelked!
Betegetben ma tüz nem terem.
S a bárány-nyál havat legelget;
Légy irlgalommal, Istenem!

Csak én vigyázok lesben itt,
Es várok, álmotlan virrasztva;
Egy kis napot kezemre mit
A holdfény szinte megfagyaszt ma.

Az elveszett bor

— Paul Valéry. —

Az óceánba dobam egyszer
(Már nem tudom még éj alatt),
Kevéske drága bori, e kegysszer
A Semminek volt áldozat.

Oh csepp, ki ohajította veszted?
Talan éj jós rendelte fönt?
Talan szívem, ki gond epezteti,
S vért álmódik, mig bori elont?

De lám, a tenger nemokára,
Hogy szerteszélt a róza-pára,
Mint volt, oly átlátszó legott . . .

Elfojtá a bor, az ár be részeit!
S fanyar szelen feltérnek ott
Mélytitku árnyak, vad-méreszek . . .

(Franyó Zoltán fordításai)

Magyar Lyra

Ős miszió

(Széktőljáró a Kisfaludy Társaságot)

Mint különös himnódó ki nem tud semmi újsgát
mert nyáron át messze a hegyetején tilt s ha este
kigyultak a város lámpái alatta, nem látta edd
sem nagyobbnak, sem közelebbnek a csillagoknál

s ha berregést hallott, találgatta, autó? vagy repülőgép?
vagy motor a sima Dunán? s ha szót dobogásokat hallott
tompán a völgyekben maradozva, gondolhatta, házat
vernek lenn kömvisek, vagy a rossz szomszéd a folyón túl

göpgépyvert próbál — oly mindegy volt neki! tudta,
balga az emberi faj, nem nyughat, elrontja a jó is,
szarkokon át épít, s egy gyermeki civakodásért
újra ledönt mindent; sörgeoseb néki keserves

jussa a bandákának, mint hogy kiviruljon a föld és
e konok isteneket vakliva lobogjon az égig
szellem és szerelem — jól tudta ezt a hegyi hirnők
s elbui, messze a híreiktől; de ha megjön a fűtűs,
korbaos korhely, a szél, s ha kegyetlen a távolodó nap
kétes mosolyát nézi, hogy sapadnak érte öngyilkos
banában elcsigázott szeretői, a lombok, és ingek,
mint beteg táncosnaja aki holan hull ki a fánccból:

akkor a hirnők föláll, veszi botját, s megindul a népes
völgyek felé mint aki nagy hír kerget le hegyéről
és ha kérdik a hirt, nem bír más mondani: **ez van!**
nagy hírként kiáltja amit mindenké tud: **ez van!**

ugy vagyok én is, nagy hír tudója: s mint bércezt annál több
forrás feszíti mennél több hó íl fejen, öreg szívem
egy feszül a szavakból; pedig mi hirt hozok én? mit
bánom a híreket én? forrong a világ, napok állnak

versenyt az éveikkel, évek a századokkal, az örület
népek nyugtalannak: mit számít? én csak az észre
nézek, az ósi érzem, mint búcsú névenek és jámbor
állatok, érzem, a föld hogy fordul az égneek aldtabb

tájaira, s lankad lekezlete, mint szeretőlő —
ő! szent Ritmus, örök szerelem nagy ritmusa, évek
ritmusa, Isten versének ritmusa — mily kicsi minden
emberi történés! a tél puha lépteit halom,

jó a halotti tigris, majd elnyúlózik a tájon,
csattogtatja fogát, harap azután fűszedi lomha
tagjait s meggy, hulló szörölet fontos a rétség,
megy s eltűnik az új tavasz illatos dumszegeleben,

Babits Mihály.

Tremoló

Nyugtalan érzékenységeim, kései gyermekfelelmeim reme-
gése, né szegyelekkel magától!
Hajszálak a talpra vizsgáto, élni biztatóto, vigasztaló pól-
dazatokot.

Remeg a vonat alattad, addig remeg, mig szalad, azért
remeg mert nem áll,
Új csak remegő párnádon: koporsód párnája majd nem
fog remegni, nem fog remegni már.

Mennél jobban reszket, annál jobban csillog, sürrubb
ezüsttel a nyárfafevél.
Remeg a csillag mig ég, a gép mig dolgozik, a szív amíg él.

Remegsz, né bánd, remegsz csak! remeg a párna alattad, a
nyárfaörök elroham,
Gyerekséggem, idegességem, remegj csak, a remegésben a
remény is benne van.

Remeg a táj is köfűlén, s nézd, jobbra-balra milyen más,
kétféle színi a két
karej amire minden vonat mindig szétvágya az ég kerékét.

Mert az egyik mindig szürkés vagy barnás, s felültenen
is komorabb;
s a másiknak meg a kód is fehér, mert rangrejtve mű-
götte jár a nap.

Remeg alattad a párna, s tlinik a táj, szalad a nyárfa!
Erdő és hegy elmarad.

Meg veled estig, s kései gyermekfelelmeid remegései
között veled remeg a nap.

Babits Mihály.

Műfordítások

EKEVASAK

Lucián Blaga

Barátom, ki a városban nüttél fel,
az ablakokban elő virágokkal
közén fogva akarlak vezetni.

Gyere barátom, hiszen sohas láttál mezőt
vagy napsugarat a virágzó kőrtőfokon
[játszani.

Gyere, megmutatom az idők barázdáit.
Nézd a földekén
az egészeség ugarba mélyedő ekevasak élelt,
Látod milyen sok eke van:
nagy fekete madarak
szálltak az égből a földre,
és hogy nejjelnek meg,
enkelve kél feljűk menni.

Gyere velem, barátom,
Gyere.

Fehér kődök

Aron Cotuș

Ennyi régi vár fűstjéből,
A muzemok és ősrégi könyvtárak
Vastag hideg porából,
Vad lázadó indulatokból,
Anélkül, hogy a keresztetződésnél sokat
[időznék.

Megyek.
A végtelen terekre,
Szabadságomat éneklő óriási erdők felé.

Es hogy minél előbb a szabadba érjek,
A legrovidebb uton,
Mely megőregedett dicső szobrokkal díszített
Elkerített, régi gondozott kerteken
Vezet keresztül...

Szétöröm a kerítéseket,
A gyepre és a virágokra lépek
Kövekké dobálom a gyümölcsöket mintha
[otthon lennék.

Es megyek.
Szédhatnak átkozhatnak engem.

Nem bánom akkor!...

A jegenye

J. G. Costin

Regényekből el.
Ahogy fesszál az éj, koborolni megy.
Az este is tetten érők.
Az ó korbán felgyugyintva a serdüléssel,
Felőtlen. Meghajo!, hogy a holdszárg
[teged érjen.

De vannak véanszony szokásai is.
Minden temetessen ott van.
Egy magányos jegenye nem oszt és nem
[szoroz.

Páratlan jegenye nagyon sok van.
(Számádo György fordításai)

Sensation

Rimbaud

Megyek, majd már borul kék nyári alkonyat
Csaklándó busz kőre a fű saját taposva.
Az ő korbán felgyugyintva a serdüléssel,
Felőtlen. Meghajo!, hogy a holdszárg
[teged érjen.

Igy megyek gondolat és szók nélkül vakon!
De telmek végtelen szerelem járja mélyen,
Igy megyek vad éjszagy, utatlan utakon,
Boldogan, mintha csak egy asszony járna
[vélelem.

(Fordította: Kardos László).

A mámor dala

Lélek vagyok én,
előttem ismeretlen a halál.
Szabadon végigtutajom az Univerzumot
nem várjatok tölem rabnéket!
Gyönyörűség halálértemek
nem szabjak meg a relativitást.

En Asszonyom,
ma mikor mindenki véres,
ma mikor mindenki éhes,
ma mikor mindenki szomorú,
ma mikor mindenki örül:
körtölyöz a móhón minden páromnak
a hajjal kardul lós zabanyát,
dörömlök be izmaimnak
a nap aranyos olajával,
míg átírdótt látkidit pusztának a
teljesítés,
melyben piros gyerekek fogan
és pozsgás gondolat,
hogy körülhessük a mámor dalat.
Ó emberi lélek, szabad testvérem,
el ne tévesszelek
a soknyomú világon a lábnyomomat.
Mosolyogunk a bilincseknek
a lépők át a gyorsulós határai.

Juhász Géza

Debrecen

Sípadi, poros ucca, gőzlámpa e sarkon,
szét fevén, ehehrem az utca vakit;
a foltok síkrai szél zúg be szölvőre
s haraggal a fák leveleibe megjelent.

Az ég horizontján tömbök, tönny templom,
két tönny meredőn a ködben feszül
s a barna dőstég roppant kupoláját
fölsze borítja csodás erezzel.

Dőlőfős paloták kőzt rozant, kicsi kunyhók
a Mult bemohozta nagy álmakat
a most úgy megfogunk, ha szél veri dobját,
hogy tönny sárkák a szíveik rikak.

Halk és hárangköz hullámzik a légben,
látnak, buja nótá szét valahol
s a zeg-zuoz uccák önszűrők ködében
egy-egy kizavart év töltőve csahol.

Nagy-néha közelgő léptek zaja koppan,
fojtott nesz iramlak a lombokon át
s a tengely-akasztó, széles, poros utcán
részeg taligás noszorgója lovat.

Bonyozsáky páli

Lámpa a pályaudvaron

— Gulyás Pál —

Oh lámpa, hányszor láttam arcomat,
mikor még gyerekek voltam,
és fű szírem téve volt reményem!
Akkor itt sokszor elbolyongtam
és néztem a csillag sávek,
melyeknek acoklajának kerekstől
az őszi szél jászott a holt levelel.

Oh lámpa, hányszor láttam arcomat,
hányszor tekintettel reim
a magaból jőfogos tárgya lánggal!
És lelkem nyugtalán léte
megértette ábrándomat,
hiszen mindaként bolygva
birkózom a reinkarnáló homály!

Késő elismerés

Frissen pezseg a hó fölött a gőz.
Körbásekként légzőzik a szél a léghen
Kábítóan kong a harang: a tél
Reggele lezudul patogva, fényben.

Mintegy jégkíszenes csörgő angyal, a
Óriás égből hatán lerobogva
Jön a reggel, ruháiba fogott
Ékszer, a jég, tenger tűzét ontva.

A téli reggel jön, a ragyogó,
Hozzák és jégűzű gyémántvilága
S tündököl kincseibe, diadalmába
Borítja a földet, ezer sugárba.

(Aki mig élt s természet látszólag csupán
Funt bérét kis pusztá hajnaloknak)
Mint késő elismerés töltve be,
Kigunyolások szegény halottinak.

Fodor József

(Budapest)

Nap-szonáta

Felségség ez az őszi nap-szonáta,
Mély árad, árad, árad a világa.

Mint ha a földnek minden hangja zengne
A napsugár-ittatja langyos csendbe.

De lágyan, szűves, szent fátylakom által
Bölcsen lenni-és elmúlni-tudással.

Mint ha e mély aranyfürdőbe hullva
Évszakok szemnye gyémántát tisztulna.

S mosolyogna az ég, ez a kék álom
A megkötült és megtisztult világon.

S eltűne ez enyhe fény-zuhatgaban
Mind, ami lázadó, vad fájdalom van.

S ami beteg győtrelem kísértetét meg,
S magától én is megmenekülhetnék...

Hogy árad e az őszi nap-szonáta
Szárado fűre, haldokló virágra.

S hogy visszhangzik a létből, elmúlásból,
Szárado fűből, hervadó virágból.

Harmonia... de most, jaj most mi lel?
Harkály kopácsol, vagy csak a szívem ver?

Egy hang, riadt, beteg és idegen
Az őszi világ-parkban megjelent.

Az egy mást visszhangzó sugarak
Ellentmondástól megborzonganak.

Valahogy idevetődött az ördög árnya,
És elhomályosul

A sors-motívumtól a nap-szonáta.
(Kolozsvár)

Reményik Sándor

Mező: sokhuru, sokvirágu hárfá

Mező, sokhuru, sokvirágu hárfá.
Játszom rajtad.

Engedd élelnekem a halhatatlant.
Kiverném a milliók dalát.

A földön milliók küzködnek, véreznék,
melyen, legalul, alant,
mig fent a magasban csodák történnek.

Elnyulok most ujjammal völgy-hegy hurodon
végtelen virág közt.
Csacska kezemmel... nehéz földpupokon.
És megborzad lényed.

Felsir mind a hurokon és ébred,
mit ez az év költ fel,
mely századok terhet viseli.

A népek nagy koszorújába
előrközem szenvedő fajommal,
elfűzöm millió virággal,
milliók dalával.

Megyek virágos málhával, föld-nehéz sirással.

(Álósokasly)

Bartalis János.

ÖNARCKEP.

Ez elfáradt fej mélyén meghajol már
A sors előtt, mert mindig ur a Sors
Ezt valójá Zrínyi s képp engem a zsolár
Szívem te lázadó voltál s lakolász

De nagy világi urak és hatalmas
Soha nem látták görnyedten e főt
Mély könnyes szemmel és dalos ajakkal
Hódol virágok s özikél előtt

E szemek lassan, lassan ködbe veszve
Sejtik csupán a földi tájakat
De fényit ad nekik minden égi eszne

S amíg gyászt látnak csak a nap alatt
Az égbe néznek s már is úgy ragyog
Sötét tűzök, mint hulló csillagok.

(Szeged)

Juhász Gyula.

Igy látom néha magamat

Oly furcsa, hogy néha
ha tikörbe nóz az ember,
nem saját arca mását látja benne,
hanem egy idegen arc vonasai tiköröződnek
elője...
és az ember csodálkozva nézi.
nini, de furcsa, vajon ki ez az idegen,
aki onnan a tikörből a szemem
közé bámul?
Ugy emlékeztet valakire, mintha
valahol láttam volna már,
vagy csak úgy gondolom, hogy emlékeztet
valakire, aki már jóval enelőttem élt.
vagy csak utánam fog majd születni
és én bizonyára álmodtam felőle valamikör
s talán onnan ismerősek az arca vonásai?

Nem tudom.

Lehet talán az Apám,
vagy valamelyik régi-régi ősszemek az arca,
vagy egy teljesen vadidegen embere
ez a homlok, a szem, a száj és az ajkak,
melyek együttesen
meglécsak az énarcom mását adják?

Nem, nem! Tudom már,
ez az az anyavarrta ruhás,
rövidnagyságos, sápadtarcu,
tizenegyszázötös gyerek,
aki már akkor versekről álmodott,
és Feszty Árpád készülő millenáris
körképét zengte meg élelőszőr sánta rímekben,
míg Édesanyja (emlékszem egy borongós őszi nap volt)
tésztát gyúrt nekünk a dőlő ebédre,
míg csemetéje ceruzája végét rácsálva,
kétózt két szemével a ködlő
messzeségbe révedt,
gyöngye, elbólt rímeket kovácsolt,
Petőfi szellemét idézte,
és—akkor még ártatlan—gyermekkéssel
hírnérel, diéségsegről
és halhatatlanságról álmodott.,
(Piski)

Serestélyi Béla

Névjegy a felhőn

Sok volt?

Kevés volt?

En nem is tudom.

Születtem. Élek. Hajnalban, egyszer
a véres titkaktól megáll szívem közepén
és másnap kék zakómm fonnadt glóriáit öröklő a hotelisnagynak.
Luxorban felszenek így a királyok.
színeknek és piramisok között valahol, vakultan és fakultan,
mint a pergament.

balzsamuk illatát felzippantotta a Történelem,
királyi szájak ivere finom mosoly fagyott,
amíg haladó testük lázát szűk legyezték nilusi bíbszek toll-
bokrétáival,

Igy nyulok el én is, jaj nekül, óvatlan, egy szemapillantás alatt
mire mindenki felébred, én elalszom.
De csak azért is az Ur éliz felkelésznagyú biplónom a Hatál L.
Ragynyi fog a Reggel és a Nap tavaszi szikráit szerteperozva
aranyainket hint a gép alá
tanerekek lepkébáráit vitorláznak fehéren
ragyanos lányok libbennek a tenniszgrandok nedvez kavicsán
és Európa utolsó zsoldos katonái
dalolva masíroznak a gyakorlóterekre.

Nevegyem egy név szelőre ejtem
és fogad az Ur:

„Szertető és szenvedető, Ember, most pihen meg,
feljedsz a mérges csókától és ha felbukott a barrikádokon,
bocsásd meg ezt a népek és a földi, uri rendnek.
Ha könnyed van, sird el.
Ha nevednek kél, kacagj.
E tünde népek csúgzó záporában egyforma lesz költő és király
Foglaj helyet a nagy koncertteremben,
mert delutánra Mozart muzikál!”.

Egy pillantással bucsuzom a Földtől
sötét a GLOBUS és két pompas-funéres ember
most tesz hódargya fára pizsamában.
— Gyérünk a morgueba — mondja tán az egyik
itt fenn a vékony, keltikás zenész
a Don Juanba kezd a zongorán
s a költőtartón angyalok lapoznak.

Fekete Tivadar.

Vers egy kamaszról

Néha még látom őt
egy-egy elfutó lány szemében
a régi, kamasz Ormos Ivánt.

Erős,
nem fél semmitől.
Óriás: a messi hegycig, a csillagokig
nyújtózkodik el
s vörösholdú augusztusi estén
azt a falu jószagú uccán csavarog,
füttyűrész,
verekedni hívja a legényeket,
vagy derekon kap egy frissmellű
parasztlányt,
szájtát harapja a kapujában,
a lágykádhoz szorítja
s lánghoz vele az egész világ!

Bolond, mámoros kedvében
messzire szeretne menni.
Kincset halásznai óceán fenekéről,
megtalálni az északi sarkot,
vagy dzsungelk között járni Afrikában.
Elindul.

Szeme csillog, ruhája por,
erdőkben hál nyulek és bokrok között.
De mégsem engedi el a szelíd a-
nyaföld.
Szomorúság ül a lelkén
a hazahívja a meleg cipő szaga,
(Temesvári). Ormos Iván.

A boldogok

Boldogok a zsíros kékcsüzkök.
A jóllakott örök evők.
Boldogok, akik nem állnak
Vagyón a tirakut előtt.

És boldogok a nagy erősek,
A türetek, a talnyalók
És boldogok, akiknek ajkán
Soha még szent nem volt a csók.

És boldogok a szűktelek,
Kik számlálnak az ujjukon,
És boldogok a hűs beszélők.
Mondván: — Tudom... jobban tudom.

És boldogok, akiknek arcán
Mindig hűs nyugalom ragyog
S ha százezer megdölgőnek is.
Igy szólnak: — Jó ember vagyok.
Kodolányi János.
(Budapest)

Hajnalban

A bitor hajnal szelid derítje már
Pény-fátyalt fonta Nagyosmájú ormán.
A fájó élet fogjagatta torkom.
S halálban susogtam: Lencselelek!
(megálj!)

Szerecs... ez szívemnek esendes
lenyúlt.
Jaj, ma nem tudom, hogy mi van velem!
Egét sok semmi és a szereltem —
És érzem: sebem élttem nélkülül! —
Én már rones vagyok, halvány bus
[kiseret].
Sorsom ez: csak zokogok, [zokogok]!
És sirnak az az élet koldusok;
— Madonnám csókli, elpedek érted!

Ő sors, miért hogy újra láttam őt?
Kissomól ormán bucsusok között
Szemembe költöm, szívembe búzsko
[dal szöveke]
És imádkoztam a hajnal előtt!

Mihály L. Barna

A belső végtelenben

Irta: Szabó Lőrinc

Szellemem néha a test ágyába merül le
és elivódva, mint a por, mit beveszek,
nézi, bent, szivacsos éjszakába kerülve,
hol a hűs eleven tájál rengenek,

nézi, kábultan és mélyebben, mint szerelmem
test tudja csapjait titkokba nyujtani,
azt a kegyetlen és örök gépet, amelyhez
parancsait az ész hiába küldözi.

„Állj meg!” kiáltom, és: „Ne fájl!” s: „Tedd ezt!”
[—Hiába,

a vak gép odabent csak zörbölő tovább
és akaratomon belül, magába zárva.
külön törvény szerint él bennem egy világ.

— Utaztál valaha, álmodban, képzeletben,
a vér sodrán, amely mint bolond vizes
hull s száll, forró s puha falai közt, erredben?
Jártad a szennyek és csodák liftjeit? És

Értetted valamit? Láttad, hogy éj sehol sincs?
Néztél már villogó, álmatlan agyadat,
a szörnyű üzenet, melynél külön pokol nincs
s melyben tövisait termi a gondolat?

Néztél, hogy indul a betegség háborúba?
S kitörni hogy akar rajta a szenvedély
vad dühe, e sötét proletárdiktatura?
Láttad, merre lakik a mesebeli kéj?

S láttad, a villamos és feszült idegekkel
hogy futnak idegen parancsok szereszét,
parancsok, melyeket ha megkap, beleterlen
hitvány akaratod, s látod, hogy nem egyeb,

nem több nagy és híres lelked, e gyáva szolgál,
mint érzékeny lemez vagy néma óralap,
amelyről az örök birkózását szorongva
olyassa, míg lehet, a mérnök öntudat?

Óh, mily titokzatos szövetség, zsarnok állam
a test, melyben a szent, kormányzó kémia
erők és anyagok lüktető mámorában
teremt és alakít, mindennek rokona,

mindenség maga is, — be vad és érthetetlen
az új világ vagyunk, mikor egyszere, mint
barlangi utazó, a belső végtelenben
parányi szellemünk riadtan széttekint!

VERS

Hiszem, hogy a költők fogják átalkotni most is a gond-
kózt és ezáltal megváltoztatni a világot.

Azért kérlek benneteket: ne hallgassatok oda, ha arról ver-
selnek: milyen felfmagasztosuló érzést vált ki, mikor éjjel sétálnak
a folyó partján és a hold fénye csillogóan tükrözik vissza a
hullámokon.

Leborulnak a kedvesük elé és imádkoznak hozzá, hogy az
övek legyen.

Leborulnak az istenük elé és imádkoznak hozzá, hogy segítse
meg őket: palástolja a romlottságukat és támogatja őket a
gazságaikban.

Ki mondja meg, hogy a falukat övező földek kiterjedt mozdulat-
lanságában örök csendje után nem pontok és gondolatjel jön:
ott vannak az agyonsanyargatott, nehéz verejtéket izzadó, el-
nyomott, parasztok!

Ott vannak a megállás nélküli, végeszakadatlan életben, a
nagyváros forgatagának folytonos vágatásában, gyárak gépeinek
zakatolásában, bányák mélyében, robogó vonatokon, hajók fenékén
izzó kázanok mellett. ott vannak mindenütt: a társak!

A robotoló barom tragediáját lássátok meg egészen az
öntudatos munkás küzdelméig. Ezt érezték át.
Szóljon a költő!

Szabó György

Volt... nem volt...

Volt, aki rugta vanya lenézte,
mint gazdálalt ebet;
volt, aki sohsem vette észre,
ha sirt, ha nevetett;
volt, aki nála boldogabban,
kényelmesben élt,
amíg ő húzta szakadatlan
robotja szekerét.

Nem volt, aki ringatta volna
bölcsőnek vánkósán;
hogy: édes anyám! — sohse mondta,
csak ezt, hogy: mostohám!
Nem volt, ki a szemet lefogja,
hogy utolsó nyugót?
nem volt, aki sirjába dobja
a legelső rögöt.

Egyellen egy szív könnye nélkül
zuhogott rá a rög,
ellaposodott sirja végül,
fejjáa kitörtött;
vagy nem élt — nem tartja
[számon]

emlék vagy kegyelet...
fölsír a lelkem éter vándlón:
hát miért születtél?
(Budapest) Heky Gabor.

Egy ér élete és halála

Kibuggyant a hegy oldalán,
Mintha nevetni kezd a lány,
Vagy mint új seb száján a vér,
Ugy buggyant ki az ujjnyi ér.
Az eleven kristályszalag
A völgy felé vigan szalad,
Apró kavicokkal perel
És nefejeit nyajtat lel.
Kövére fuszakalt lat,
Sűrűbben csútt alul,
Közben az égen udvarol
S a napnak gyermekélt dalol,
Szócskék, gyökök és bogarak
Friss testen vig tot tartanak.
Cscesemő fűzek éhesen
Csüngnek az éltető cscesen.
És moho hajszálgyökökerek
Szívják, mint anyját a gyerek.
A lepkék fűszál-hid ivén
Oltják a szomjukat vízen,
A méhek issák, mint a bort
S adnak cserébe rózsort.
Néhol köveken összetér
Mint közhöz vágódott tükör,
De egyet fordul a mif egész,
A vad tavasz bejéte néz.
Hisz testén fürdik szép madár
És avval fizet, hogy danál.
A jószívű vizecske így
csereberél s kereskedik,
Így éldegél, így folydogál,
Egyszerre megtorpán, megáll
S meghal a tiszta hűs kis ér,
Négy kilométert élt szegény.

Kemény Simon

ANONYMUS Liszt Nandor

Hőfehér padon régi barát,
Érti magam a százasok alkak
Zivatarok.

Soham mondol, sohse néz
Bölcs Anonymus: vértje lehelott
Néma vltz.

Ősi erények, hősi korok...
Nem fog az tollja, rosz belepte,
— gy emleget.

Bár viharoknál régi fia:
Alakul a lelken van, ezereves
Hírlapok.

Kedves ócska, szép lapok,
Miköz az idő, grófnak az órák,
Sűrűn napok.

Somoru álom, vézna való,
Véna sok úgy, krónika-ének,
trávilak.

Végre imádkoz a jelen.
Hol van a lelke? Valhol, ott jár
Pusztaszeren.

Arca se látjuk: fekete falt,
Hőfehér padon fekete karát,
Ar, aki volt.

Könyvben alszik hűs akart
Utolsó lapja örökidőre
Tiszta mész.

A gyász bevonulása

Bevonult egész udvarával
lelkembe a fekete gyász,
s az örökök holtjában
bujdosz kedvemre vadász.
Olyan koporsó dobogása
minden riadás, zaj, beszéd,
nagy tünny, sötét színes földel.
Ísszák be az élet nesztét,
össz üzenetek szállonganak
szelbe dobott levelekben,
kioltgatják prislángon
örtűzdet, váro szerelem.
A reménysegek csarnokában
tesped a szörnyű hallgatás,
bevonult egész udvarával,
lelkembe a fekete gyász.

(Debrecen)

Oláh Gabor.

Mese az éjszakából

A csönd az alkonyt lágyan ölelte
s a ringó felhők közül mint egy vértő
tépett ár nézett a nap a földre
s a jegenye ágak mint mesélő
őreges hallikán bólogattak
his ház előtt ócska padon üle
kövér gyermekacsó lapadt imára.
Őreg anyóka fogta lágy ölébe
unokáját s míg alkonyiban égve,
piros mesének tetteti a világ,
fogatlan, áhítatos, őreg ajkalk,
hallatlan mormolta az esti imát...
A széküztartó nézem fájon, halkán,
mely előre fut, mindig visszatér
és detemre gondoltam szegényre,
rozzant, döcögős, fáradt vén szeker,
amely a célhoz soha elnem ér...
S míg az alkonyi betakarok lágy kezével
az életre gondoltam bus lélek, én,
melyben kavargó örült táncát járja,
millió könnyes, bus emberlégény.
Lényemnek örvénylő szeleit jártam,
mint alvajáró, biztos bódogan,
hol az álmok fullasztó, bus határán
a bus—vér élet titokba rohan.
S életemben titokzatos világgy emberajkál
—Miert az élet ez a bus esoda?
melyet a sárga örvény emberlén
nem érthet meg, ó soha, soha.
Miert a kőz emberintudatnak
a col, holnap, s miért a messzezt?
A messzezt, amit hiába kérünk,
s ha előlünk, meg mindig nem elég..

Csak álltam ott az éjszakában. Vártam.
Az óra pergett s az éj befedett
s tudtam, egy napon óriás sötét kéz
egy takar el örökre engemet.
És nem kérd ajkaid több mirtéket.

(Debrecen)

Kiss István.

Magány

Csak a négy fal, csak a sívdörög.
Ő ez a csend a lelkemig hatol,
s nem hang nyugodni, nem békül velem,
rántogat, mint a szőcs a átkorát
megelőt, hol lágyan, mint kez
simogat, úgy felte, mint szem
veti rám néha pillantását
s mint Dante szobra néz az asztalon
egy éltől, ártól amint
viharos sötét éjszakán
a pillangót fogja át a félelem
s a madarat a védtelen fűgón
s rózsaszínű a hűdét előt...
Ugy érem magamat e csendben
elfel után és éjféli éltől
s mindig ha titkon állók egyedül
Te rólad álmodva s a magány
szivedről nőlt hűdét...
Ah, csak maradnia így, mindig, örökre
lehen inkább csend, örök, s végtelen
hogy tudám, hogy a magányosságban
van kinssem, van níl féllelem.
Hogy van már valakiben a ki szentebb
kessebb mint krókuszok pékse
s ki a magányból elrolog velem.

(Szolnoka)

Serey József.

Hazatérés

Ő nekidőlni keresztbevetett lábbal a rekámszlopnak
szemben a kávéházzal.

Ti halgatgat fehér asztalok s szorgalmasan csenden
horgoló villanylámpák,
oldalt és kis mellékkoca, barlanglorkú, sötét fasorral.
ő hallódottan kőborolni s nézni, hogy fenn a dróton
az átközépén guggol az itlmpák komoly sora.
szembefutó autók kavardva hosszú fényásvokat
dobálnak

s az este sötét órása vörös narancsokat hajgál
a levegőbe szomorúan.

S nem érteni, hogyan van, hogy a kék estéből s
futó fényéből az ősz
mely muzsikája járja át a lényed. Mert az ősz, az ősz,
az bűg itl halkán mindenütt.

És aztán ráismerni: Te különös! szomoróság,
kinek asztali lámpásaid e kavargó ucal fények,
hiszen te vagy az én örök lakásom! Ő hogy nem
ismeretek fel rögön!

Igen, mostanában oda voltam kissé, valakivel kettes-
ben jártunk.

de most már visszajöttem terhes gyümölcsfáid alá.

— És akkor visszanéz az este rám s köszönt az
ucca, régi ismerőst.

(Budapest).

Komlós Aladár.

Költő levele a kárpátokból

Tesztvér, testvéreim, lent a Tisza mellett, lent a Vág folyónál
Szamos, Maros partján s ott a Dráva mellett, ott a nagy világban
Szeretesz szelvede, szeretesz szenvedve s még is egy nagy szivben
Párlatan lelkében, egygő ősszerova, meleg emberlívvel
Ély e levelet szívének vértével, lelkének lángoló ősi melegével
Bus magyar potat, szelnekre a fia, áldott anyja szive,
Költő: Molnár Sándor.

Petrozényből szalad a hangja lételek s ödvözölő beszéde essen
Ti néktek s hallgassátok, hogy ély kisebbségi sorában, magyar
Érzelem és szereti fáját s más nemzet fát is tisztelni
Megtanult, habár sok keselyű hang érte a bére, azért nem csügged el
Már a keselyű hang, nem a népek hangja, nem a dolgozóké, nem a
Jóság hangja, hanem valaki más ölti rá a nyelvet, az a Látáhatatlan,
Az-az ismeretlen, akit megtaláltok Prágában és Bécsben, Pesten
Bukarestben és mind a négy, sarkán az egész világnak.

És egy éledéglétek. Iskolánk, templomunk, szent tűzhely a hová léleket
És szívet és sok áldozattal lépünk be mindenkor.

Néha vad vilárok szigundának felénk s tépik az ágakat, tépik a
Törzseket, visongva az ágit, levelet szétszórvá, virágot letépvé,
De az örök sugár: Szeretet és Jóság újra kivitirja, újra kifakasztja
Üpbi balzsamozza.

Igy folyik az élet... Már egy évized van mögöttünk s megszoktuk
Egymást. Valami ősszedőzött bennünk, mint embert, mint teremestét
Az Urnak s minden gáncs ellenére is szereljük egymást, román és
Magyar, német és zsidó, sorstólódzójai haborgó élelnek, kik bár
Országhatárokat köze éleltek vagyunk valamennyien, s tiszteljük a
Törvényt mely rendet oszt felénk, de sorsközösségben élünk a
Világban.

Elstírjuk néha magunkat s Kossuthra gondolunk, apánkra anyánkra
S kicsi gyermekeinkre, akit három nyelvben ély gyermekkorát.

Kalapot emelünk az idősök előtt, lehet a nemzete bármelyik nemzete
Bármely emberfia, mert mi minden arcbán, magyarban, románban,
Varadon, szátmáron, kolozsvári és lent Bukarestben
Éppenugy mint mint bárhol, egyformán tiszteljük embertársainkat.

Hírek jönnék hozzánk néha, hogy valahol más országban boldogabbak
A népek, több a mosoly a remény, de ez nem szomorít, mert erélyben
Élünk, itt, az ősi földön, három derék népek békés tengerében.

Fönt a hegyoldalban pásztorkodó órák nyújdukat, magyarok, románok
S furulya szó mellett üzennek hadat a gázságnak, népbűzlásnak
És öllekezve indulkak este hazafelé.

Molnár Sándor.

A Jabbók révinél

I. Mózes 32: 21 — 32.

Uram! Ki vagy: Isten! Szent! Örök!
E gyémántporral hintett hajnalon
Ödvót remélő reménysegeknek
A földi ut egyetlen balzsamát:
Azt, Hogy Te vagy s azé, ki a Tíed,
Nem érzi senki, senki annyira,
Mint én: leggyarabó, hívott katonád!
Az én lezomból szívem fegyvere
Nem hullt ki még, csak a zold gyepen
A harcolt élet Jabbók-révinél
A harmatgyöngyös fűre szent-elád!
Mert inszakajó, várkapas utam,
Leverted vívó lelkem csipéjét
És én lerogyva, szinre láttalak!..
S Hozzád emelt lelkemnek homlokán
Áldón pihent meg két örök kezéd.

A bűnbánatnak szegény asztalán
Melyért odaadtam minden-mindenem
Kegyelmed leng, mint drága illata!..
S nem szegyenem a ferfi könnyeim,
Melyekkel mostan győztes lábad!
Uram! A lelkem telestelt Veled.
S a békesség földjére indulk.
Életem szennyes Jabbók réve zug,
Amelyben szennyes áradat dagad.
En görbeszaju elenségeim,
„Torluk nyitott szí, nyelvük hizegeg”
De eltitáztok őket már tudom
Jóvilott árvíz, mint védő paizs
Amelyért harcoltam Véled istenem.
Te tartod majd megújult lelkemet
És benne őrzött szent virágomat.
(Lábaim szörnyű szolgálókéberét)
Hogy elne örje a leheletét.
És túl a réven megbékült szülöm
Az Élet csókát és testvéreim:
Szívmegváróm minden Emberek.
Tanyát építek ősi fák alá
S homlokán minden betűből
Ragyog mint tűz: „...lt minden Istene”

(Debrecen)

Benke Tibor.

Olvasóinkhoz

A Szeretet innépén azt hiszünk
nem adhatánk kedvesebbé aján-
dékot olvasóinknak, mint a költő
anthológiáját, verseik gyűjte-
ményét, az emberi szavakat, a
békés és igazán Apostoli gon-
dolatokat, amelyet csak a költők
tudnak emberiesen elmondani.
Mikor áldozatot nem kímélve ad-
juk át lapunk művészi me-
leketét olvasóinknak, arra kér-
jük őket, hogy ezt az önzetlen,
munkát támogatni sziveskedjenek.
Az ünnepi melléklet ára nem elő-
fizetőknek 10 Lei.

Költő testvéreinkhez

Ez a lap nem „keresés” szem-
pontjából készül. A „Lyra” a Ti
lapotok és neketek csinál propa-
ndát és népszerűsítet. Szabad és
figgetlen. Egyetlen kikötés hogy:
közzétett legyen. Vers a mely az
az élet jégét, valomit akar, és
egy léppel előbbre vitte a tá-
rsadalmat. Havonként egyszer fog
megjelenni. Szeretettel vár ben-
teket és Ti egyetk szeretettel
hozzát. Hozzatok erélyt verset
és fordítást a világ minden népe-
nek költészetéből, mert ha sen-
kinsem testvér, de a költők
testvérek az egész világban.

Testvéreistelel,
a „Lyra” szerkesztőisége

A „Lyra” szerkesztőisége és
kiadóhivatala (Petrovási) Romá-
nia, Megjelenni minden hónap
15 én.